

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/370/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115220210
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4115220210.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej- Polákovej, v právnej veci žalobkyne: B. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. 5, CH-XXXX R., Švajčiarsko, proti žalovaným: 1. V. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. pri K., Q. XX, 2. U. Q. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. pri K., Q. XX, obaja zastúpení JUDr. Evou Matejevovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Hollého 12, o odstránenie ohrady a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 3. marca 2016 č. k. 7C/362/2015-28 takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1. a 2. rade sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia na účet ich právneho zástupcu vo výške 242,47 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 123, § 126, § 420 ods. 1, 2, § 42 ods. 1 a § 443 Občianskeho zákonníka. Dôvodil tým, že žalobkyňa sa návrhom podaným na súd dňa 13. 07. 2012 a doplneným podaním zo dňa 19. 04. 2013 voči žalovaným v 1. a 2. rade domáhala uloženia povinnosti odstrániť celú ohradu, ktorá bola protizákonne prevedená, zaplatiť náhradu za poškodenie 2 ovocných stromov, urobiť novú zmluvu na základe ich podmienok, stiahnuť sa o jeden meter doprava z ich pozemku a doplatiť im novú výmeru, peniaze za štvorcový meter pôvodne zaplatených 800 Sk/m² podľa dohody s nimi alebo rozhodnutím súdu. Pôvodné konanie bolo vedené pod sp. zn. 7C/92/2012 a smerovalo aj voči žalovaným, voči ktorým sa žalobkyňa domáhala náhrady škody. Uznesením pod. č. k. 7C/92/2012-307 zo dňa 08. 06. 2015 bol návrh žalobkyne voči žalovaným v 3. a 4. rade (V. F. a U. F.) vylúčený na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 7C/362/2015. V pôvodnom konaní súd odstraňoval aj vady podania a konal ďalej v zmysle uznesenia Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 25Co/16/2014. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu zo dňa 09. 04. 2013 tak, ako ho podala žalobkyňa. Žiada určiť neplatnosť kúpnej zmluvy uzatvorenej so žalovanými v 1. a 2. rade. Žalobkyňa svoju aktívnu legitimitáciu odvodzuje od splnomocnenia, ktoré dostala od svojich sestier U. B. a R. Y.. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade sú bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností v katastrálnom území H. pri K., zapísaných na LV č. XXXX (č. l. 153 spisu 7C/92/2012) ako parcela č. 236/9 - záhrady o výmere 1408 m², parc. č. 236/10 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 148 m², dom súpis. č. XXX na parcele 236/10. Uvedené nehnuteľnosti, a to parcelu č. 236/9 o výmere 1556 m² nadobudli žalovaní od predávajúcej R. Y. titulom kúpnej zmluvy zo dňa 25. 04. 2007, spísanej formou notárskej zápisnice N 126/2007, NZ 15838/2007. Na Okresnom súde v Nitre sa viedlo konanie pod sp. zn. 14C/19/2010 na návrh

navrhovateľky R. Y. (sestry žalobkyne) voči žalovaným o neplatnosť kúpnej zmluvy. Návrh bol zamietnutý a rozhodnutie právoplatné a vykonateľné. R. Y. nadobudla nehnuteľnosti v dedičskom konaní pod sp. zn. D 2406/92 po matke Q. B. v celosti. Dedičov zo zákona bolo päť, medzi nimi aj žalobkyňa. Na základe dedičskej dohody nadobudla nehnuteľnosti len jedna z dedičov, a to R. Y. (Osvedčenie o dedičstve zo dňa 11. 01. 2000 nachádzajúce sa v spise D 2406/92). Zdedené nehnuteľnosti rozparcelovala a časť z nich predala žalovaným - parcelu č. 236/9. Z informatívnej kópie mapy súd zistil, že nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných susedia s parcelami č. 236/1, 235/1, 235/2, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve U. B.. Z listu Katastrálneho úradu v Nitre zo dňa 03. 12. 2010, ktorý bol adresovaný žalobkyňi, súd zistil, že R. Y. zdedené nehnuteľnosti rozparcelovala, časť z nich predala, preto je v súčasnosti výmera nehnuteľností vedených na LV č. XXX nižšie. Ďalej sa v správe uvádza, že „priebeh vlastníckych hraníc parciel zapísaných na LV č. XXXX bol určený v geometrických plánoch č. 011/2006 a č. 06/2008 na zameranie rodinného domu na parcele č. 236/10, ktoré slúžili ako technické podklady pre zápis právnych listín do operátu katastra nehnuteľností. Geometrickým plánom č. 06/2008 bola parcela 236/9 o výmere 1556 m² rozdelená na parcelu č. 236/9 o výmere 1408 m² a parcelu č. 236/10 o výmere 148 m². Po zápise je konfigurácia, t.j. priebeh vlastníckych hraníc, určená v geometrických plánoch záväzným údajom katastra. Vlastník rozdeľovaných parciel mohol pri vytyčovaní nových parciel vzniesť námietku k navrhovanej zmene. V operáte katastra nehnuteľností je v súčasnosti evidovaná konfigurácia parciel podľa zapísaného geometrického plánu, ktorú nie je možné zmeniť bez nového geometrického určenia a príslušnej právnej listiny“. Súd si v prvom rade riešil otázku, na základe čoho sa žalobkyňa domáha odstránenia ohrady, náhrady škody za odstránenie ovocných stromov, neplatnosti kúpnej zmluvy a či je vôbec v tomto konaní oprávnená sa takýchto nárokov domáhať. Žalobkyňa svoju aktívnu legitímáciu odvodzuje od plnej moci zo dňa 03. 09. 2015, predloženej na pojednávaní dňa 11. 02. 2016. Z predloženej plnej moci vyplýva: „Vlastníčky R. Y. a U. B. splnomocňujú navrhovateľku ako dedičku, ktorá dedičstvo neodmietla, ako je v osvedčení uvedené, aby v ďalších súdnych konaniach ich zastupovala“. Takéto splnomocnenie, od ktorého odvodzuje žalobkyňa svoju aktívnu legitímáciu, ju neopravňuje, aby vystupovala v konaní ako žalobkyňa. Žalobkyňa na základe osvedčenia zo dňa 11. 01. 2000 sp. zn. D 2406/92 žiadnu nehnuteľnosť nezdedila, jedinou dedičkou na základe dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva sa stala R. Y.. Splnomocnenie predložené žalobkyňou je neurčité, nie je z neho zrejmé, k akým súdnym konaniam ju sestry splnomocnili. Ak by ju aj sestry splnomocnili, museli by ony vystupovať ako žalobkyne a súčasne by ich navrhovateľka mohla len zastupovať na základe splnomocnenia. Z hmotnoprávneho hľadiska tiež žalobkyňa nepreukázala, aká škoda jej vznikla odstránením ovocných stromov, preto žiada odstrániť ohradu, keď ona nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti a ani nebola. Nepreukázala, aké stromy boli odstránené, kto ich odstránil. Z osvedčenia o dedičstve vyplýva, že dedičia uzavreli dohodu a nehnuteľnosti nadobudla jediná dedička R. Y.. Ak sa žalobkyňa domnieva, že je vlastníčkou nehnuteľností, musí si svoj nárok uplatniť inou žalobou. O časti nároku týkajúceho sa neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi R. Y. a žalovanými bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 14C/19/2010-100 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/228/2012-247, kedy návrh bol zamietnutý a odvolacím súdom bol rozsudok potvrdený. Zo šetrenia katastra vyplynulo, že všetky zápisy k nehnuteľnostiam boli v operáte katastra nehnuteľností vykonané v súlade s právnymi predpismi v období ich vykonania. Pri predaji nehnuteľností sestra žalobkyne R. Y. nenamietala vytyčenie hraníc, o čom svedčí aj Protokol o vytyčení hranice pozemku zo dňa 27. 07. 2007, ktorý podpísala. Z dôvodu, že žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná na podanie takejto žaloby, ako aj z dôvodov, že neuniesla dôkazné bremeno ohľadne skutočností uvádzaných v žalobe, súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a úspešným žalovaným v konaní priznal náhradu trov konania, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia vo výške 242,47 eura za štyri úkony právnej služby podľa § 11 ods. 1 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Základnú sadzbu tarifnej odmeny súd podľa § 13 ods. 2 znížil o 50%, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch osôb.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalobkyňa, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietala, že z pôvodného konania vedeného pod sp. zn. 7C/92/2012 sa na návrh právnej zástupkyne žalovaných rozdelili na dve samostatné konania bez podstatného dôvodu. Namietala kritériá a podklady, z ktorých súd vychádza, keď od r. 2010 rieši dve krivé hranice a ani jedna sudkyňa sa jej problémom nezaoberala. Namietala nesprávne právne posúdenie veci. Namietala, že hranica je vytyčená a prevedená potvrdením UGKK, čo protirečí smerniciam 74.20.73.43.00 a platnému zákonu SNR č. 162/1995. Ovocné stromy, čo už rodili, boli práve na mieste ako prebieha hranica, oproti vstupu do ich domu. Pokiaľ súd uviedol, že bolo potrebné vyriešiť otázku, na

základe čoho sa domáhala odstránenia ohrady, náhrady škody za zničené stromky a neplatnosti kúpnej zmluvy, uviedla, že sa domáha na základe Katastrálneho zákona a smerníc o vynášaní hraníc. Plná moc z 03. 09. 2015 slúžila k úplne inému jednaniu a vôbec nemala čo robiť na pojednávaní 11. 02. 2016, ale vo veci okresného súdu vedenej pod sp. zn. 25C/262/2014. Chcela zastupovať sestry, ktoré boli v tom čase v lekárskom ošetrovaní a sestra B. bola u nej na rekonvalescencii.

3. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 26. 04. 2016 pod sp. zn. 7C/362/2015-43 vyzval žalobkyňu, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia doplnila odvolanie zo dňa 03. 03. 2016 tak, že súdu doručí podpísané odvolanie (nakoľko ňou podané odvolanie nebolo podpísané) a uvedie, v akom rozsahu rozhodnutie súdu prvej inštancie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa domáha, pod následkom odmietnutia odvolania, pokiaľ nebude mať náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 OSP.

Žalobkyňa podaniami zo dňa 03. 05. 2016 a 09. 05. 2016 uviedla, že odvolanie proti rozsudku č. k. 7C/362/2015-28 z 03. 03. 2016 berie späť, pričom namietala, že konania (7C/362/2015 a 7C/92/2012) boli prevedené pod nátlakom okresného súdu, napriek žiadosti o preloženie termínu a konanie bolo prevedené neznámou osobou, ktorá vyniesla rozsudky, ktoré nemôžu byť platné, lebo nevychádzali zo znaleckých posudkov, ktoré ešte pred vynesením rozsudkov konajúcej sudkyňi zaslala. Ďalším podaním zo dňa 05. 09. 2016, doručené odvolaciemu súdu dňa 13. 09. 2016 (č. l. 65), žalobkyňa adresuje odvolaciemu súdu odvolanie a uvádza, že nedostala odpoveď na svoje odvolanie adresované na krajský súd. Na výzvu odvolacieho súdu zo dňa 07. 02. 2017, doručenú vtedajšiemu právnenému zástupcovi žalobkyne, samotná žalobkyňa uviedla na otázku, či na podanom odvolaní trvá, že nevie, prečo ju súd vyzýva na vyjadrenie, keď na okresný súd podala odvolanie, na ktoré nedostala odpoveď. Opätovne namietala protizákonne vytýčené hranice, ktorá leží celá na ich pozemku a vrýva sa hlboko do ich pozemku, kde je ich pozemok široký len 15 metrov.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalovaní, ktorí navrhli aj vzhľadom na doložené doklady, ktoré doložili súdu dňa 05. 10. 2016, že zotrvávajú na svojom stanovisku, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považujú za vecne správny a žiadajú ho v celom rozsahu potvrdiť a žalobkyňu zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý v ust. § 470 ods. 1 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd na prejednanie odvolania v zmysle § 34 CSP preskúmal vec v rozsahu určenom v ust. § 380 ods. 1 a 2 CSP, pričom je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie podľa § 383 CSP a dospel k záveru, že tento je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odôvodnenie žalobkyne zo dňa 03. 03. 2016 bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 18. 03. 2016. Účinky podaného odvolania v zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP musel odvolací súd posudzovať podľa procesného predpisu účinného v čase doručovania odvolania. Odvolanie podľa § 205 ods. 2 OSP bolo možné odôvodniť aj odvolacími dôvodmi uvádzanými v odvolaní žalobkyne. Podľa § 212 ods. 1 OSP bol odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný v prejednávanej veci, t. z. že odvolací súd v rámci odvolacieho prieskumu môže skúmať len to, či súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam alebo nie, ako to tvrdí žalobkyňa vo svojom odvolaní a či vec súd prvej inštancie správne posúdil, alebo žalobca dôvodne uplatňuje námietku o nesprávnom právnom posúdení veci.

9. Za účinnosti OSP bolo povinnosťou účastníkov vyplývajúcu z ust. § 120 ods. 1 OSP označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení z dôvodu, že v sporovom konaní, o ktoré ide aj v danej veci platí zásada dispozičná a prejednacia. Prejednacia zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie

dôkazov k nim je zásadne vecou sporových strán. Okrem povinností tvrdenia podľa § 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 OSP mal účastník konania aj povinnosť unesenia dôkazného bremena podľa § 120 ods. 1 OSP. Rozsah dôkazného bremena určuje hmotnoprávna norma, podľa ktorej má byť nárok uplatnený žalobou posudzovaný.

10. Žalobkyňa sa v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/92/2012 zo dňa 06. 03. 2012 doplneným podaním zo dňa 19. 04. 2013 domáhala voči žalovaným v 1. a 2. rade (S. O. a Q.. A. Y.) zaplata sumy 5.680 eur a úroku z omeškania a voči žalovaným v 3. a 4. rade (V. F. a U. Q. F.) sa domáhala uloženia povinnosti odstrániť celú ohradu, ktorá bola protizákonne prevedená, zaplatiť náhradu škody za poškodenie dvoch stromov, urobiť novú zmluvu na základe ich podmienok, stiahnuť sa o 1 meter doprava z ich pozemku, doplatiť im novú výmeru za meter štvorcový pôvodne zaplatených 800 Sk/m² podľa dohody s nimi alebo rozhodnutím súdu. Pôvodné konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/92/2012 smerovalo aj voči ďalším dvom žalovaným (V. F., U. Q. F.), voči ktorým sa žalobkyňa domáhala náhrady škody. Uznesením zo dňa 08. 06. 2015 pod č. k. 7C/92/2012-37 bol návrh žalobkyne voči v pôvodnom konaní žalovaným v 3. a 4. rade (V. F., U. F.) vylúčený na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 7C/362/2015. Žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu tvrdila, že sa cíti byť ukrátená na svojich právach a žiada, aby súd rozhodol v zmysle žalobného petitu tak, ako bol vylúčený z konania vedeného pod sp. zn. 7C/92/2012. Svoju aktívnu legitimáciu opierala o plnomocenstvá 03. 09. 2015, ktorými ju R. Y. a A. B. splnomocnili ako dedičku, ktorá dedičstvo neodmietla a aby ich v ďalších súdnych konaniach zastupovala. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalovaní v 1. a 2. rade nadobudli ako bezpodieloví spoluvlastníci od predávajúcej R. Y. kúpnu zmluvou zo dňa 25. 04. 2007 parcelu č. 236/9 - záhrady o výmere 1556 m², pričom kúpna zmluva bola spísaná formou notárskej zápisnice N 126/2007 NZ 15838/2007. Pôvodná vlastníčka R. Y. (sestra žalobkyne) nadobudla nehnuteľnosť v dedičskom konaní pod sp. zn. D 2406/92 po matke Q. B. v celosti. Medzi dedičmi zo zákona, ktorých bolo 5, bola aj žalobkyňa. Na základe dedičskej dohody nadobudla nehnuteľnosti len jedna dedička (R. Y.), ktorá zdedené nehnuteľnosti rozparcelovala a časť z nich odpredala žalovaným, konkrétne parcelu č. 236/9. Z listu Katastrálneho úradu v Nitre zo dňa 03. 12. 2010 súd prvej inštancie zistil, že R. Y. zdedené nehnuteľnosti rozparcelovala a časť z nich predala, preto je v súčasnosti výmera nehnuteľností vedených na LV č. XXX nižšia. Ďalej sa v uvedenom liste uvádza, že „priebeh vlastníckych hraníc parciel zapísaných na LV č. XXXX bol určený geometrickým plánom č. 011/2006 a č. 06/2008 na zameranie rodinného domu na parc. č. 236/10, ktoré slúžili ako technické podklady na zápis právnych listín do operátu katastra nehnuteľností“. Geometrickým plánom č. 06/2008 bola parc. č. 236/9 o výmere 1556 m² rozdelená na parc. č. 236/9 o výmere 1408 m² a parc. č. 236/10 o výmere 148 m². Vlastník rozdeľovaných parciel mohol pri vytyčovaní nových parciel vzniesť námietku k navrhovanej zmene. V operáte katastra je v súčasnosti evidovaná konfigurácia parciel podľa zapísaného geometrického plánu a nie je ju možné meniť bez nového geometrického určenia a príslušnej právnej listiny.

11. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď si v prvom rade riešil aktívnu legitimáciu žalobkyne a dospel k záveru, že žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná na podanie predmetnej žaloby, ako aj z dôvodov, že neuniesla dôkazné bremeno ohľadne tvrdených skutočností. Z týchto dôvodov súd jej žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Ustanovením § 387 CSP je daná odvolaciu súdu možnosť vypracovať tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej aj právnej stránke. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí zodpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa len obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

13. Odvolací súd, rozhodujúc o podanom odvolaní žalobkyne preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody podaného odvolania a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, tieto dôkazy správne vyhodnotil a na ich základe vec i správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že žalobu zamietol, pričom s takýmto rozhodnutím súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, a preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia i s ohľadom na dôvody uvedené v podanom odvolaní, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd uvádza nasledovné:

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje správne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Zostalo preto vyriešiť otázku, či napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na správnom právnom posúdení veci. V danom prípade žalobkyňa namietala nesprávne právne posúdenie veci v otázke jej vecnej aktívnej legitímácie, ktorú podľa jej názoru súd prvej inštancie nesprávne posúdil, a preto nevykonal ďalšie dôkazy, na ktoré poukazovala v konaní.

17. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo, aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy jeden účastník je subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinností, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, alebo vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom tohto hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok NS SR 3Cdo 192/2004).

18. V zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR má každý právo vlastníť majetok. Toto právo, rovnako ako ostatné, požíva ochranu. Vlastnícke právo, ako je vyjadrené v § 123 OZ umožňuje vlastníčkovi veci nakladať s ňou podľa vlastného uváženia, najmä ju držať, užívať, brať z nej plody a scudzit' ju. Vlastnícke právo je možné vymedziť ako objektívne právo, ktoré umožňuje vlastníčkovi vec držať, užívať, disponovať ním na základe vlastnej úvahy a rozhodnutia, a to svojou mocou uznanou a chránenou zákonom, ktorá je nezávislá od súčasnej existencie moci kohokoľvek iného k tej istej veci. V tomto pojmovom vymedzení je zreteľne obsiahnutý prvok výlučnosti charakterizujúci právne postavenie vlastníka. Jeho podstata spočíva v schopnosti vlastníka založenej zákonom vylúčiť každého, okrem seba samého, z pôsobenia na vec.

19. Vlastnícke právo zahŕňa aj nárok vlastníka na súdnu ochranu. Vlastník je chránený aj inak, avšak zavŕšením ochrany vlastníckeho práva je ochrana poskytovaná nezávislými súdmi. Východiskom pre súdnu ochranu je ust. § 4 Občianskeho zákonníka, ktorá zdôraznená je a je aj v procesnom predpise (§ 1 CSP). Súdnu ochranu vlastníckeho práva možno realizovať prostredníctvom dvoch typov žalôb, a to žaloby na vydanie veci a žalobou zapieracou. Obe žaloby sú žalobami na plnenie a chránia obsah vlastníckeho práva, t. j. právo vlastníka vec držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky vrátane oprávnenia nakladať s ňou. Každá z týchto žalôb poskytuje ochranu proti inému spôsobu porušovania oprávnení vlastníka.

20. Z ustanovenia § 126 ods. 1 OZ vyslovene vyplýva, že k podaniu vlastníckej žaloby je oprávnený výlučne vlastník veci. Ochrany svojho vlastníckeho práva sa môže domáhať iba on; toto právo nie je prevoditeľné na iné osoby a také osoby, ktoré nie sú vlastníkom veci, teda nemôžu podať žalobu na ochranu vlastníctva svojim menom. Pripustiť v občiansko-právnych vzťahoch podobný postup by znamenalo poprieť zmysel ochrany vlastníckeho práva ako vecného práva absolútnej povahy pôsobiaceho voči všetkým ostatným subjektom univerzálne a majúceho svoj ústavný základ v článku 11 Listiny základných práv a slobôd.

21. To, že ochrany vlastníckeho práva na súde sa nemôže domáhať osoba odlišná od vlastníka, a to ani na základe komisionárskej zmluvy, ani inej zmluvy, vyplýva nesporne i z rozhodnutia NS ČR pod sp. zn. 28Cdo/2368/2002.

22. Žalobkyňa v podanom odvolaní namieta na základe Katastrálneho zákona nesprávne vymeranie nehnuteľností a namieta zápisy vlastníckych práv, ktoré považuje za nesúladne s právnym poriadkom. K uvedenému je podstatné uviesť, že tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd je viazaný žalobným návrhom (petitom). Žalobný návrh je najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby, žalobca v ňom uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok rozsudku. Zároveň ním stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako sa má rozhodnúť. Presný a určitý petit je síce pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch, to však v plnom rozsahu platí len z hľadiska obsahu petitu a podstaty zmyslu toho, čoho sa žalobca v konaní domáha (rozsudok NS SR z 13. 09. 2012 sp. zn. 2Obo/46/2012).

Predmet konania bol vymedzený uznesením OS Nitra zo dňa 08. 06. 2015 pod sp. zn. 7C/92/2012-307, ktorým súd návrh žalobkyne voči žalovaným, kde sa domáhala uloženia povinnosti odstrániť celú ohradu, ktorá bola protizákonne prevedená, zaplatiť náhradu škody za poškodenie 2 stromov, urobiť novú zmluvu na základe ich podmienok, stiahnuť sa o meter doprava z ich pozemku a doplatiť im novú výmeru, vylúčil na samostatné konanie. Na pojednávaní dňa 11. 02. 2016 právny zástupca žalobkyne požadoval, aby sa o žalobnom petite rozhodlo tak, ako bol vylúčený zo spisu 7C/92/2012, pričom žalobkyňa svoju aktívnu legitímáciu oprela o plnomocnenstvo zo septembra 2015.

23. Súd prvej inštancie, viazaný žalobným petitom sa správne zaoberal otázkou, či žalobkyňa je aktívne legitímovaná na podanie takejto žaloby. Napriek konštatovaniu čiastočnej zmätočnosti žaloby žalobkyne je možné konštatovať, že sa domáhala ochrany vlastníckeho práva. Ako už bolo vyššie uvedené, ochrany vlastníckeho práva na súde sa nemôže domáhať osoba, ktorá je odlišná od vlastníka a to ani na základe komisionárskej zmluvy, prípadne splnomocnenia. Žalobkyňa si svoju aktívnu legitímáciu odvodzovala od splnomocnenia (č. I. 12), ktoré bolo podpísané R. Y. a U. B., ktoré ju splnomocňujú ako dedičku, ktorá neodmietla dedičstvo na ďalšie súdne konania. Je potrebné uviesť, že takáto plná moc je neurčitá, nedostatočná, pretože z nej nevyplýva, na aké konkrétne súdne konanie je splnomocnená žalobkyňa, avšak zároveň plná moc nie je spôsobilá nahradiť aktívnu legitímáciu na podanie vlastníckej žaloby. Od takéhoto splnomocnenia nie je možné odvodzovať aktívnu legitímáciu a zároveň žalobkyňa ani neoprávňuje, aby vystupovala v konaní ako žalobkyňa namiesto skutočných vlastníkov, resp. skutočnej vlastníčky nehnuteľnosti. Z dedičského osvedčenia D 2406/92 zo dňa 11. 01. 2000 vyplýva, že na základe dedičskej dohody sa jedinou dedičkou stala R. Y. Vlastníčkou nehnuteľnosti, a to parc. č. 236/9 o výmere 1556 m² bola R. Y. na základe notárskej zápisnice N 126/2007 NZ 15838/2007, ktorá predala uvedenú nehnuteľnosť žalovaným. Žalobkyňa nikdy nebola vlastníčka spornej nehnuteľnosti, tieto nenadobudla v dedičskom konaní, ani iným zákonným spôsobom, nemôže byť preto aktívne vecne legitímovaná a domáhať sa ochrany vlastníckeho práva, keď nie je a nikdy ani nebola nositeľom hmotno-právneho oprávnenia vyplývajúceho z hmotného práva (z vlastníckeho práva).

24. K správne právnemu záveru dospel súd prvej inštancie v časti náhrady škody, ktorej sa žalobkyňa domáhala a ktorá mala vzniknúť odstránením ovocných stromov, odstránením ohrady.

Otázkou, kto je v tom-ktorom prípade aktívne a pasívne legitímovaný, musí súd v konaní o náhradu škody vždy riešiť medzi prvými. Pokiaľ súd nemá vyriešenú otázku, kto podľa zákona zodpovedá za údajnú škodu žalobcu spôsobenú ním tvrdým skutkovým dejom, nie je ešte opodstatnené riešenie otázky neoprávnenosti konania bezprostredného škodcu ním spôsobenej škody, ani v príčinnej súvislosti medzi konaním bezprostredného škodcu a škodcom tvrdenou škodou. Je totiž logické, že spornosť v týchto otázkach môže byť v konaní o náhradu škody riešená len medzi subjektmi, ktorých sa táto spornosť týka - medzi poškodeným a tým, kto za jeho údajnú škodu zodpovedá. Z tohto hľadiska je preto predpokladom úspešného uplatnenia práva na náhradu škody nielen zistenie, že žalobca je subjektom, ktorému bola škoda spôsobená, ale rovnako zistenie, že ten, koho žalobca žaluje za subjekt zodpovedajúci za jemu vzniknutú škodu, skutočne za ňu podľa zákona zodpovedá. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v konaní vecne legitímovaný (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/358/2015).

25. Súd prvej inštancie správne i v tejto časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala náhrady škody si správne vyriešil otázku nedostatku vecnej legitímácie (aktívnej), ktorý nedostatok vždy vedie k zamietnutiu žaloby. Žalobkyňa v konaní nepreukázala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve t. č.

žalovaných, keď z konania nesporne vyplývalo, že v dedičskom konaní dedičia uzavreli dedičskú dohodu a nehnuteľnosti (vrátane nehnuteľností vo vlastníctve žalovaných) nadobudla jediná dedička R. Y.. Žalobkyňa, napriek konštatovaniu, že nebola aktívne legitimovaná na podanie žaloby ani v tejto časti, vznik škody a jej rozsah ani nepreukázala, a teda neunesla v tejto časti dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažovalo ako osobu, ktorá tvrdí, že bola poškodená. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že jej vznikla škoda, táto je vyjadriteľná v peňažnom ekvivalente, v podobe skutočnej škody alebo ušlého zisku, avšak žalobkyňa túto skutočnosť nepreukázala a nepreukázala skutočnú škodu, ktorá jej mala vzniknúť na jej majetku (majetku v jej vlastníctve, či už nehnuteľnosti alebo inej veci).

26. Pokiaľ súd prvej inštancie z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku, ako aj z dôvodov zdôraznených odvolacím súdom, žalobu žalobkyne zamietol pre nedostatok aktívnej legitimácie, je tento jeho záver správny a odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhované dôkazy, resp. dôkazy, na ktoré poukazovala vo svojom podaní, je potrebné uviesť, že súd správne, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, považoval ďalšie dokazovanie za nadbytočné, pretože základnú otázku, ktorú si potreboval vyriešiť, bola otázka aktívnej legitimácie žalobkyne, a keďže žalobkyňa nebola v konaní aktívne legitimovaná, bol to prvoradý dôvod pre zamietnutie takejto žaloby.

28. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovaným, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech, priznal náhradu trov spojených s odvolacím konaním v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).